

ukrainian | українська

11-й–13-й класи

elternpower | kompass

Навігатор з вибору професії

Для батьків та інших дорослих,
які супроводжують підлітків у
виборі майбутньої професії

Ви – компас для своєї дитини

Яка професія мені підходить? Як досягти своєї професійної мети? І що взагалі чекає мене у світі праці? На шляху до кар'єри підлітки часто стикаються з безліччю запитань і викликів.

Саме ви, шановні батьки та опікуни, є для них на цьому шляху головними супутниками, тими, хто підтримує й додає впевненості, а також порадиниками.

Ваше завдання – відповідальне й надзвичайно важливе: підтримувати, але не нав'язувати власне рішення. Ви відкриваєте двері, але не прокладаєте маршрут замість дитини.

Професійна орієнтація – це не разова подія, а тривалий життєвий процес, який починається ще з дитячого вислову: «Ось ким я хочу стати, коли виросту!» Зараз триває його найінтенсивніший етап.

Щоб ви могли справді ефективно підтримати свою дитину, ми підтримуємо вас: ініціатива [elternpower|kompass](#) від НУО Netzwerk Zukunft – це ваш дороговказ, який супроводжує вас – залежно від класу – корисними порадами та посиланнями аж до моменту вибору професії вашої дитини.

Короткий огляд ініціативи elternpower: на що варто звернути увагу!

Так ви зможете завжди підтримати свою дитину в питаннях вибору майбутньої професії — незалежно від того, в якому класі вона навчається.

 Проявляйте зацікавленість
Регулярно запитуйте, що ваша дитина переживає у школі, у вільний час, під час підробітку на канікулах або практики. Завдяки цьому ви краще дізнаєтеся, що приносить їй задоволення та які теми для неї справді важливі.

 Слухайте й ставтеся серйозно
Коли ваша дитина говорить про свої професійні уявлення – навіть якщо вони здаються незвичними – слухайте без осуду. Демонструйте відкритість і готовність разом відкривати нове.

 Створюйте можливості для набуття досвіду
Якомога частіше відкривайте дитині доступ до світу праці – через практику, волонтерство, хобі або екскурсії на підприємство. Використовуйте також власні контакти, щоб

показати дитині нові професійні перспективи. Заохочуйте її пробувати себе в різних сферах і з'ясовувати, що їй справді підходить.

 Розповідайте свою історію та переосмислюйте очікування
Розповідайте про свій професійний шлях і щоденну роботу – також про обхідні шляхи чи зміни – і водночас замислюйтеся, чого ви бажаєте своїй дитині. Показуйте, що ваш досвід може бути для неї опорою, але власний шлях вона має право обирати сама.

 Підтримуйте й зберігайте спокій
Професійна орієнтація потребує часу. Не все виходить із першої спроби. Перешкоди та нові старти – теж частина цього шляху. Хваліть дитину, коли все складається добре, і підтримуйте, коли виникають труднощі, але без тиску.

 Сприяйте розвитку самостійності
Дозвольте дитині самостійно виконувати різні справи. Уміння брати відповідальність зміцнює впевненість у собі, надійність та наполегливість а також допомагає впевненіше приймати нові виклики.

 Демонструйте близькість і довіру
Знаходьте час для розмов – навіть коротких. Показуйте, що вірите у дитину та довіряєте її здібностям. Щире «Я пишаюся тобою!» часто має більше сили, ніж десятки порад.

Якщо коротко:
дійте в дусі
ініціативи
elternpower!

Формуйте перспективи

Заохочуйте дитину відвідувати [ярмарки та дні інформації про заклади вищої освіти](#) і за потреби супроводжуйте її. Під час особистих розмов із наставниками та представниками програм професійного навчання дитина отримує інформацію й досвід із перших рук та може безпосередньо ставити запитання.

Пояснюйте своїй дитині: після здобуття атестата зрілості перед нею відкривається багато можливостей. Розкажіть про [напрями навчання](#), програми професійної підготовки або дуальні освітні програми. Користуйтеся пропозиціями щодо освітнього та профорієнтаційного консультування, наприклад у центрах професійної інформації (BiZ) Федерального агентства зайнятості у [Потсдамі](#), [Нойруппіні](#), [Франкфурті-на-Одері](#) та [Котбусі](#).

Ще на початку випускного навчального року починайте разом із дитиною конкретно планувати її подальший освітній або професійний шлях і, за можливості, використовуйте для цього літні чи осінні канікули. Це полегшить навантаження під час майбутнього періоду іспитів наприкінці 12-го або 13-го класу та додасть ясності й мотивації.

Говоріть із дитиною про подання заяв, співбесіди та відбіркові тести й підтримуйте її на цьому важливому етапі. Інформацію про те, як дитині підготуватися до цих важливих етапів, ви знайдете на [сайті elternpower](#).

Відмови – це нормальне явище, і не привід втрачати впевненість. Мотивуйте дитину шукати альтернативні можливості.

Період з 11-го до 13-го класу – чудовий час, щоб завдяки підробіткам під час канікул чи навчання заробити перші власні гроші чи долучитися до громадської діяльності. Такий

досвід дає дитині відчуття, що її праця на підприємстві може приносити користь не лише фінансово, а й реально впливати на щось важливе, а також може допомогти у виборі професії. Підтвердження участі в таких видах діяльності може стати в нагоді й під час подачі заяв у майбутньому. Крім того, перші невеликі підробітки розвивають самостійність і навички самоорганізації.

Немає єдиного правильного шляху до професії, бо існує багато гарних можливостей, щоб досягти успіху в цій сфері.

Залишайтеся зацікавленими, відкритими й упевненими –
саме ваша довіра, підтримка та час найбільше зміцнюють вашу дитину.

Усю інформацію щодо вашої участі як батьків у профорієнтації дитини
ви знайдете на elternpower-brandenburg.de.

- [Загальна інформація](#) та основи професійної орієнтації у Бранденбурзі
- Інформація про [типи шкіл і шляхи професійного навчання](#)
у Бранденбурзі
- Інформація про [Федеральну програму професійної орієнтації](#)

Додаткова інформація,
дати заходів і поради для
вас та вашої дитини

www.elternpower-brandenburg.de

Контакти
та контактні особи
в регіонах

[elternpower-brandenburg.de/
regionale-experten](http://elternpower-brandenburg.de/regionale-experten)

Інформаційний бюлетень «Netzwerk Zukunft»:

для батьків, шкіл та підприємств.
Чотири рази на рік ви отримуєте
оновлення про теми, ключові події
та заходи у сфері професійної орієнтації.
Зареєструйтеся зараз!

netzwerkzukunft.de/newsletter

Учасники та партнери

Видавець

Netzwerk Zukunft. Schule und Wirtschaft für Brandenburg e. V. (НУО)
Breite Straße 2d | 14467 Potsdam
Телефон: 0331 2011 679 | Ел. пошта: info@netzwerkzukunft.de
www.netzwerkzukunft.de
Виконавча директорка: Katharina Heduschka
Реєстр громадських об'єднань м. Потсдам № 6878

Версія

Травень 2026 року

Редакторка

Stefanie Wagner-Leppin

Дизайн

Agentur beWirken lab
bewirken-lab.org

Джерела ілюстрацій

©AdobeStock